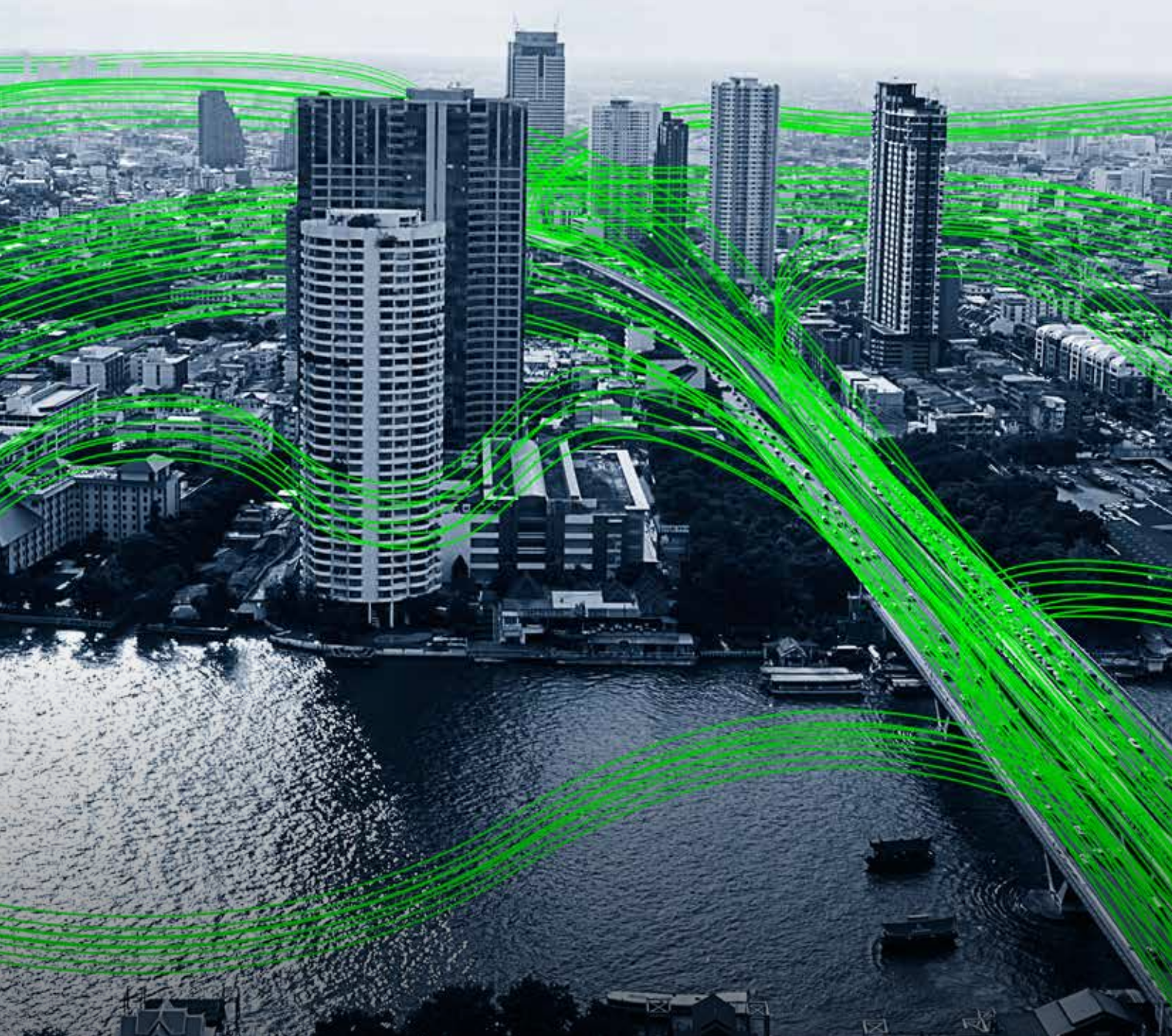

czech bcsd

Udržitelnost je cesta

k dlouhodobému úspěchu

Prozíravější přístup k budoucnosti

Chtěl bych zejména připomenout vznik a zaměření naší Podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj. Udržitelnost, udržitelný rozvoj. Jak vnímáme tyto pojmy? Směřují nás k národně specifickým aktivitám s ohledem na stabilní současnost a budoucnost vyrovnaného vývoje Země v oblasti ekonomické, environmentální a sociální?

Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj (CBCSD) byla v České republice první, kdo se širokospektrálním tématem udržitelnosti začal v podnikatelském kontextu zabývat. K jejímu založení mne inspirovala má předchozí činnost ve Světové bance, kde jsem měl možnost spolupracovat se Světovou radou pro udržitelný rozvoj (WBCSD). Po vzoru z řady zemí i nás zajímaly možnosti prozíravějšího přístupu celé společnosti k budoucímu rozvoji.

U zrodu CBCSD v roce 2012 byl i tehdejší prezident České manažerské asociace (ČMA) Pavel Kafka či její výkonný ředitel Ivo Gajdoš. Oficiálního aktu v pražském Žofíně se zúčastnil rovněž prezident WBCSD, reprezentující ve švýcarské Ženevě zakotvenou organizaci, kterou tvoří více jak 200 CEOů významných mezinárodních korporací, působících v řadě sektorů a oborů. Jsou vedeny společnou myšlenkou: principy globální společenské udržitelnosti jsou předpokladem k úspěšnému lokálnímu rozvoji podnikání.

Od svého založení se CBCSD – partner ČMA – zaměřila na propojení s WBCSD a přenašeni mezinárodních trendů a příkladů podnikatelské udržitelnosti a zkušeností ze zahraničí do českého podnikatelského prostředí nejen prostřednictvím konferencí, workshopů, ale rovněž vlastními programy, projekty a iniciativami. O tyto aktivity se mimo jiné starají jednotlivé pracovní skupiny Rady.

Z řady činností CBCSD bych rád poukázal na několik hlavních oblastí, ke kterým patří koncept *Vize 2050 ČR*, který zahrnuje pilíře rovnovážného vývoje ČR z pohledu podnikatelského prostředí a je spojen s definicí našich národních rozvojových priorit a trendů.

V jiné oblasti jsme metodicky-odborně převzali nové mezinárodní pojetí podnikových výročních zpráv tzv. *Global Reporting Initiative (GRI)*. Dlouhodobost podnikatelského výhledu a zohlednění principů udržitelnosti je výrazným přínosem k posuzování podnikové udržitelnosti. Tvoří hlavní osu v ekonomických strategiích i rozvoji firem a je rozšířením tradiční krátkodobé a úzce finančně vymezené výkazové praxe. Během těsné spolupráce s WBCSD jsme se seznámili s konceptem *Smart City*, čímž naše Rada předběhla

již v roce 2014 vývoj tohoto konceptu v ČR. V rámci partnerství se Smart City Cluster se speciální pracovní skupina Rady zabývá touto inovativní platformou zaměřenou na udržitelný integrovaný rozvoj měst, municipalit a nově i regionů.

Se Smart City úzce souvisí otázky *Čisté mobility*. Naše pracovní skupina je zaměřena především na elektromobilitu, vodíkové pohony v osobní dopravě a související infrastrukturu. Velkou výzvou v českém dopravním sektoru je zpomalit a zvrátit současný negativní trend: s rostoucím hospodářským rozvojem se zvyšuje energetická spotřeba a produkce emisí CO₂. Experti pracovní skupiny se proto modelově zabývají tzv. uhlíkovou stopou v dopravě s možnými scénáři dlouhodobé dekarbonizace v rámci národní politiky redukce skleníkových plynů. S cílem demonstrovat v praxi oblast elektromobility uspořádala v roce 2019 CBCSD – spolu s partnery – na trase Mnichov-Praha-Brno-Ostrava úspěšnou *E-Rallye 2019*. Na duben 2020 se připravuje projekt *E-Rallye 2020*. Trasa křížující tři státy povede přes Prahu, Brno, Bratislavu, Vídeň a Štýrský Hradec.

Jednou z hlavních priorit Světové podnikatelské rady je zaměření na *Klima* s cílem snižování emisí skleníkových plynů a dopadů klimatických změn. CBCSD plně sdílí tento postoj. Jednu z hlavních rolí v tomto procesu budou hrát inovativní technologie. WBCSD proto iniciovala program *Low Carbon Technology Initiative (LCTI)*, ke kterému se připojily stovky mezinárodních firem a společností. Program propaguje a podporuje zavádění technologií s nízkoemisním a nízkoenergetickým profilem. Podporou mezinárodně rozšířené perspektivy průmyslové podnikatelské komunity, že klimatické změny nejsou ekonomickou hrozbou, nýbrž perspektivní ekonomickou příležitostí, se CBCSD zapojuje do tohoto procesu v národním prostředí.

Velmi aktivní je pracovní skupina, jejíž náplní je *Čistá energetika* včetně agendy obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor. Výčet aktivit Rady by neměl opomenout vysoce prioritní oblast *Oběhového hospodářství* a partnerství se společností INCIEN. Mezi nové oblasti našeho zájmu se řadí *Smart Life* a *Bioekonomika*.

Zvláštní zmínku si zaslouží podíl Rady na realizaci čtyřdílné *televizní minisérie České televize „Klima mění Česko“*, opakovaně vysílané v roce 2018 na podzim. Na úspěch této názorné klimatické osvěty má navázat připravovaná minisérie „Česko řeší klima“, na níž spolupráci přislíbily kraje, města Praha a Brno. Odvysílána by měla být v polovině roku 2020.

Vedle zmíněných činností chci zdůraznit důležité *zastoupení CBCSD v Radě vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR)*. Zde jsme se aktivně podíleli na realizaci vládní Strategie vývoje ČR do roku 2030. V rámci RVUR byla CBCSD pověřena předsednictvím Výboru pro udržitelnou energetiku, jehož nezávísí a odborná činnost se zaměřuje na aktuální i strategické aspekty české i mezinárodní energetiky.

Součástí mé činnosti v rámci CBCSD jsou i mezinárodní vztahy včetně účasti na vybraných konferencích, především na výročních konferencích WBCSD. Říjnová konference v Lisabonu v roce 2019 se soustředila na hlavní priority, tj. oblast klimatických změn včetně přípravy na aktivní účast na světové klimatické konferenci COP 25, udržitelný rozvoj měst (Smart cities se stanou místem koncentrace 70% světové populace, souběhem problémových oblastí i platformou pro jejich efektivní řešení) a související čistou mobilitu, oběhové hospodářství se specifickým zaměřením na oblast redukce plastů, problematiku potravin, zemědělství a lesnictví. Značná pozornost byla věnována agendě OSN Cílů udržitelného rozvoje s řadou příkladů a impulzů pro národní BCSD.

Občanské sdružení CBCSD je otevřeno firmám, organizacím i jednotlivcům, jež poji hodnotový rozvojový systém udržitelnosti v rámci společnosti, regionu či na úrovni podniku s aktivním zájmem a činnostmi v nejrůznějších oblastech podnikání.

Naším cílem je zapojit co nejvíce firem, které budou příkladem a inspirací pro ostatní. Mezi největší členské profily České podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj patří ČEZ, E.ON, innogy, ŠKO-ENERGO, KPMG, E&Y, PwC, ENVIROS, SPOLANA, Sika CZ, ADLER Czech, Linde Gas, IPSOS a řada partnerských organizací a další individuálních expertů. ■

Petr J. Kalas

S nastavením priorit rádi pomůžeme

Udržitelný rozvoj v českém prostředí rezonuje čím dál víc. O popularizaci tohoto tématu a řešení, která jsou v souladu s principy udržitelnosti, se významně na domácí půdě zaslouhuje Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj. O jejich aktivitách vypovídá Jan Žurek, prezident CBCSD.

Změnilo se nějak poslání Rady v souvislosti s novými trendy v oblasti udržitelnosti?

Nejprve by asi bylo dobré vymezit, jaké jsou tyto trendy. Problémy a cíle v oblasti udržitelnosti jsou už asi dvacet let stejné, jen je bohužel hlásá poměrně úzká skupina lidí a u širší veřejnosti v České republice příliš nerezonují. I když i tady přece jen dochází k posunu, usychající lesy mnoha lidem otevírají oči, a ti si nyní přiznávají, že se s klimatem něco děje. Že to není nějaký trend, který se projeví až na konci století. Hlavně mladá generace začíná aktivně vystupovat, například prostřednictvím Stávek za klima, v jejichž rámci požadují, aby vlády začaly aktivně konat a plnit závazky z Pařížské klimatické dohody. Novým trendem je i rostoucí polarizace společnosti, její fragmentace, posilování extrémistických stran a hnutí. V posledních letech je také kladen větší důraz na cirkulární ekonomiku, na bezodpadové hospodaření, na možnost využití recyklovaných materiálů a tím šetření přírodních zdrojů a zmírnění drancování krajiny velkými těžbařskými komplexy.

Jaké je současné postavení Rady ve veřejném prostoru? Jak ji vnímají firmy a jak například politická reprezentace?

Jsme poměrně malá organizace, avšak za těch pár let jsme si dokázali získat respekt jak v podnikatelské sféře, tak u politické reprezentace. Jsme zváni jako přednášející na řadu akcí s tematikou udržitelnosti, setkáváme se se zástupci firem a diskutujeme o tom, jak skloubit šetrné hospodaření s požadavky na rentabilitu a návratnost investic. Již několik let v rámci soutěže MANAŽER ROKU vyhlášíme cenu, která je udělována subjektům, jež se zasloužily o inovativní objevy v oblasti udržitelnosti, a jsme rádi, že vítězné projekty představují průkopnická a užitečná řešení.

Ve veřejném sektoru jsme reprezentováni v Radě vlády pro udržitelný rozvoj a v Radě vlády pro energetickou a surovinovou strategii. Spolupracujeme i s řadou ministerstev v rámci společných komisí a výborů. V roce 2018 jsme se významně podíleli na právě čtyřdílného pořadu ČT Klima mění Česko, což umožnilo prezentovat naše aktivity i vůči širší veřejnosti.

V CBCSD se podílíte na vedení pracovní skupiny Česká vize 2050. V čem spočívá její činnost, jak jejím prostřednictvím CBCSD zasahuje do aktivit a rozhodovacích procesů Rady vlády pro udržitelný rozvoj?

Rámcový dokument Strategie ČR 2030 byl schválen v roce 2018. Teď činnost koncentrujeme na jeho rozpracování pro jednotlivé rezorty, na hledání optimálního mixu indikátorů úspěšnosti atd. Zástupci CBCSD se průběžně podílejí na práci výborů RVUR. Já například působím ve Výboru pro socio-ekonomický rozvoj.

Nedávno byl v Praze na pozvání vrcholných představitelů CBCSD Peter Bakker, prezident Světové podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj. Ovlivnila jeho návštěva směřování Rady?

Návštěva Petera Bakkerera byla velmi úspěšná. Určitě nás povzbudila, bylo to potvrzení, že i v českém, trochu skeptickém prostředí má naše snaha smysl. Při semináři na VŠE se sešli zástupci firem, ministerstev, akademické sféry, ale i studenti organizující Stávky za klima. V debatě to jen jiskřilo, názorové rozdíly byly velké, ale to, že jsme navázali dialog, bylo velmi prospěšné.

Co považujete za hlavní přínos CBCSD v posledních dvou letech?

Návštěva Petera Bakkerera sklidila pozitivní ohlas. Dařilo se nám propojovat zástupce vlád,

firem, veřejnosti a hledat styčné body, jak směřovat k udržitelnému rozvoji. Spolupráce s ČT na pořadu Klima mění Česko byla krokem novým a trochu neznámým směrem. Povedl se.

Všímáte si změn ve vnímání potřeby udržitelného rozvoje mezi českými firmami?

Změny ve vnímání potřeby udržitelného rozvoje lze u českých firem pozorovat, ale jsou hodně pomalé. Chování části z nich je dost ovlivněno dotační politikou státu a EU. Dejte dotace a my pak začneme konat – to je výsledek vývoje v posledních patnácti letech. Velké procento firem je ve vlastnictví nadnárodních společností. Ty přirozeně přednostně provádějí investičně náročná řešení směřující k udržitelnosti v zemi centrály anebo na největších trzích. Tam Česká republika většinou nepatří.

Dokážete firmám s nastavením priorit v oblasti udržitelnosti pomoci?

S určením priorit v této oblasti rádi pomůžeme. To však není tak složité. Dábel je většinou skryt v detailu, v technologii, v nastavení oběhového hospodaření atd. Tam je třeba postupovat podle konkrétního oboru, podle situace v dané firmě. A také záleží na ochotě investovat finanční prostředky nebo radikálně transformovat dané postupy a procesy. To však v praxi bývá náročné.

Myslíte si, že český byznys může na globálních trzích uspět, aniž by velkou část jeho strategie tvořily právě udržitelné cíle?

V budoucnu uspějí ti, kteří mají jako integrální část své strategie udržitelné cíle. A jsou připraveni investovat nemalé finanční prostředky a lidský potenciál do prosazení těchto cílů. Některé české firmy mají určitě našlápnuto správným směrem. Doufejme, že budou sloužit jako dobrý příklad i těm ostatním. ■

Šéf WBCSD vyzývá české firmy ke spolupráci

Jedním z nejdůležitějších subjektů na poli udržitelnosti je Světová podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj, zkráceně WBCSD. Šíří osvětu, pomáhá podnikům a jejich reprezentantům najít správný směr a zprostředkovává informace o aktuálních trendech v této oblasti. V čele organizace stojí Peter Bakker, úspěšný podnikatel a špičkový manažer, který se zapsal do dějin byznysu zejména transformací TNT v příkladnou společnost, jež plní principy směřující k trvale udržitelnému rozvoji. V dubnu 2019 přijel do české metropole na pozvání zástupců domácí pobočky, České podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj (CBCSD). Jeho návštěva však nebyla jen diplomatická, fakticky potvrdila, že se v České republice udržitelnosti otevírají nové možnosti.

I tinerář Petera Bakkeru byl doslova nabitý. Zúčastnil se kulatého stolu se zástupci energetického gigantu ČEZ Kamilem Čermákem a Michaelou Chaloupkovou a členy CBCSD Janem Žůrkem, Zuzanou Krejčeříkovou a Pavlem Kafkou. Diskuze zaměřila k tématům udržitelné energetiky, ale dotkla se i základních principů udržitelnosti jako takové. Všichni se shodli, že je třeba si před realizací každého podnikatelského záměru zopakovat jednoduchou otázku: Co po mně zůstane dalším generacím? „Je třeba, abychom příštím pokolením odevzdali planetu ve stavu, jenž umožňuje

vysokou kvalitu života. Celé podnikatelské prostředí by měla vždy provázet myšlenka, co ještě lze udělat pro to, abychom přispívali k udržitelnosti aktivně, aby se tu měli dobře i ti, co přijdou po nás. Kontinuitu civilizace a života nebude možné zajistit bez jiných principů než udržitelnosti,“ shrnul Jan Žůrek, prezident CBCSD.

Pavel Kafka podotkl, že špičkový manažer si dnes přes veškeré tlaky akcionářů a dalších subjektů nemůže dovolit podnik vést jinak, než udržitelným způsobem. Udržitelnost považuje za životní princip, bez něhož nemůže být životaschopná

žádná strategie ani plán: „Rád bych apeloval na společnosti působící v České republice, aby si uvědomily, že udržitelnost je velkým tématem, chtějí-li dosáhnout konkurenceschopnosti.“

Pozornost WBCSD se podle Petera Bakkeru stáčí stále silněji k České republice jako k zemi, kde se chytré inovace začínají výrazně prosazovat v tradičních i nově zakládaných firmách. To proto, že mnoho podnikatelských subjektů již pochopilo, proč je udržitelnost cestou, jíž má smysl jít. Celospolečenská poptávka je neúprosná a inovace týkající se využívání zdrojů, surovin, energií i lidského potenciálu budou nezbytnou samozřejmostí prakticky ve všech oborech s přesahem do životního prostředí či zdraví člověka. Podnikatelský sektor je jedním z nejdůležitějších tahounů, kteří k tolik potřebné přeměně Země mohou pomoci, a to i tehdy, když vlády jednají nejasně, což je zřejmé například v souvislosti s odstoupením některých států od Pařížské klimatické dohody.

Šéf WBCSD rovněž otevřel téma strategií, kterými je žádoucích změn dosahováno. Jednou z možností jsou organizované týmy, které pracují na vyřešení některého z problémů, jež trápí planetu. Velmi aktuální je například znečištění lokálních vodních zdrojů. Další cestou je změna, která bude systémová. Doslova se do ní zapojí všechny subjekty, které se daného řetězce aktivit účastní. „Typickým příkladem je zacházení s potravinami, ale také nová iniciativa Alliance pro konec plastového odpadu (AEPW), k níž jsme se připojili a která má za úkol pevninu i moře vyčistit od plastů. Dnes víme, že se naše životní prostředí nachází téměř

na hranici svých možností, proto i když může být politická reprezentace líná, my, podnikatelé a manažeři, musíme jednat, musíme spolupracovat, máme všechny prostředky k tomu docílit změny a převést udržitelnost v realitu, ve smysluplnou životní cestu i výrobní program,“ podotkl Peter Bakker.

Peter Bakker se během své návštěvy setkal také s Martinem Tlapou, náměstkem ministra zahraničních věcí, s nímž se v názorech na udržitelnost jednoznačně shodl. Rovněž přednášel na Fakultě mezinárodních vztahů VŠE, kde veřejně podpořil hnutí Fridays for Future, které před nedávnem vyvolala Greta Thunbergová, švédská akti-

vistka, jež se snaží na hrozivé změny klimatu upozornit. Toto hnutí vyvolalo obrovský ohlas u mladých lidí, žáků a studentů, kteří se stávkami snaží politiky motivovat k ráznému zakročení proti globálnímu oteplování a nevratným klimatickým změnám. Na půdě VŠE upozornil šéf WBCSD na fakt, že dnes nechybí dobří lídři, kteří principy udržitelnosti prosazují, ale ne vždy k nim široká veřejnost chová důvěru, což je důsledek polarizace společnosti. Na síle také nabírá populismus a komercializace života, jež přispívají k odkládání skutečně důležitých rozhodnutí a aktivit, jež by vedly k ještě intenzivnějším naplňování cílů udržitelného rozvoje. ■

Oceňujeme firmy a projekty za chytrá řešení v oblasti udržitelnosti

CBCSD v rámci soutěže MANAŽER ROKU uděluje cenu Inovace pro udržitelný rozvoj, která je vyhlášována od roku 2017. Posláním této speciální kategorie je ukázat podnikatelské a manažerské veřejnosti příklady dobré praxe, kdy byznys souzní s principy udržitelnosti, ať už se jedná o počiny šetřící energii, přispívající k obnově planety nebo mířící na řešení socioekonomických problémů. Tuto iniciativu chce CBCSD trvale v českém prostředí

posilovat. Inovace pro udržitelný rozvoj je jedním z nástrojů jak toho dosáhnout.

Toto ocenění přináší jeho držitelům zaslouženou pozornost, díky níž mohou svá chytrá řešení a osvědčené projekty šířit dále a navazovat nové vztahy, jež jim umožní rozvoj další spolupráce s řadou subjektů. Cena sama o sobě vyjadřuje poselství, které už zdaleka není hudbou budoucnosti, ale odráží hluboké potřeby současnosti: Byznys se bez udržitelnosti neobejde a udržitelnost

zase potřebuje zázemí v oblasti podnikání. Mezi držitele ocenění patří například společnost NAFIGATE Corporation s projektem Hydal nebo Český ostrovní dům. Dále byl v oblasti energetiky oceněn E.ON za projekt Bateriové úložiště Mydlovary. Na poli čisté dopravy úspěch sklidila společnost Sobriety za projekt Kosmický program VEGA. A v průmyslu si ovace vysloužila firma ADLER za projekt II. etapa logistického centra Ostrava. ■

Expertní pracovní skupiny mění myšlenky v realitu

Uvnitř České podnikatelské rady bylo vytvořeno 8 expertních pracovních skupin, z nichž každá má zásadní podíl na šíření myšlenek udržitelnosti, které charakterizují do značné míry životaschopné podnikání, jež bude úspěšné i v budoucnosti. V těchto pracovních skupinách hledáme cesty a nástroje, jak firmám udržitelnost přiblížit a pomoci jim, aby ji začlenily do své strategie a také se mohly podílet na tom, kam bude udržitelnost směřovat a jak bude vypadat dnes, zítra, ale třeba rovněž za dalších 50 let. Členové pracovních skupin se také zapojují do aktivit jednotlivých výborů při Radě vlády pro udržitelný rozvoj.

Česká vize 2050

Skupinu vede Petr J. Kalaš

Spolupracuje s předními českými i zahraničními odborníky. Významně komunikuje s Radou vlády pro udržitelný rozvoj. Podstatně pomohla zformovat finální podobu rámcového dokumentu Strategie ČR 2030, který byl schválen v roce 2018. Soustředí se na rozpracování tohoto strategického dokumentu pro jednotlivé ministerské rezorty. I nadále skupina velkou část své činnosti opírá o Vizi 2050 České republiky, která byla vydána v roce 2016, a snaží se tak podílet na určování relevantních priorit v oblasti udržitelnosti naší země.

Energetika

Skupinu vede Irena Pločková

Zapojuje se do národních i mezinárodních aktivit v oblasti udržitelné energetiky. Významně se podílí na diskuzi o energetické politice v rámci České republiky a také na evropské úrovni. Přináší informace o nových trendech, kterými má být dosaženo nejen energetických úspor v průmyslu, službách, ale též v koncové spotřebě energií. Snaží se prosazovat čisté zdroje energie s co nejvyšším podílem těch obnovitelných. V centru jejího zájmu stojí naplňování požadavků Pařížské klimatické dohody, která by měla svět do roku 2050 dovést do stavu k uhlíkově neutrálním energetickým systémům s vysokým podílem využití obnovitelných zdrojů.

Nové metodické trendy v udržitelnosti

Skupinu vede Miroslav Hájek

Jádrem aktivit této skupiny je zavádění reportingu udržitelného rozvoje podle metodiky Global Reporting Initiative v České republice. Od roku 2018 skupina spolupořádá řadu konferencí a dalších akcí, které podnikatelům a manažerům poskytují nástroje, jak nefinanční reporting ve svých institucích implementovat a přispívat tak k nižšímu dopadu jejich aktivit na životní prostředí. Pravidelně mezi své členy zve osobnosti se zkušenostmi z domácí scény i té zahraniční.

Udržitelná doprava

Skupinu vedou Miroslav Svítek a Zdeněk Říha

Oblast mobility představuje velkou příležitost, jak planetě odlehčit od nadměrné produkce emisí, jež poškozují životní prostředí. Pracovní skupina se právě proto orientuje na nejnovější trendy v oblasti udržitelné dopravy, mezi něž patří například vodíkové pohony, jež jsou zaváděny v hromadné přepravě osob. Poukazuje nejen na nové možnosti, ale také na výzvy, jež je třeba zdolat, aby mohly být smělé plány čisté mobility realizovány efektivní a dostupnou cestou. Významně se podílí na projektech v oblasti udržitelné mobility na území ČR. Jedním z příkladů je také participace na eRallye nebo diskuze nad chystaným projektem vysokorychlostní železniční trati a dalšími možnostmi, jak dopravu dekarbonizovat na národní i celosvětové úrovni.

Udržitelná výroba a spotřeba a cirkulární ekonomika

Skupinu vedou Vladimír Dobeš, Jan Pavlík a Soňa Jonášová

V centru zájmu expertní skupiny je řízení materiálových a energetických toků ve výrobě, životní cyklus produktů a možnosti, jak odpady přeměnit v suroviny s inovativním využitím nejpokrokovějších technologií a vědeckých poznatků. Cílem odborníků působících uvnitř této sekce je také výrazně formovat názory a postoje veřejnosti ve vztahu k udržitelné spotřebě a přínosům bezodpadového hospodářství. Jako jeden ze základních kamenů úspěšné cirkulární ekonomiky prosazuje spolupráci mezi rozličnými subjekty působícími na domácí i zahraniční scéně. Skupina podporuje projekt Klimatická kalkulačka.

Smart Life/Smart Cities

Skupinu vedou Petr Beneš a Petr Štěpánek

Zaměření nezahrnuje pouze inteligentní management energetických zdrojů, aplikaci informačních, komunikačních a multimediálních technologií v každodenním životě rozsáh-

lejších či méně lidnatých aglomerací. Jedním ze stále aktuálních témat, jež jsou pravidelně diskutována v průmyslu, patří zavádění vysokorychlostních sítí 5G, které mohou výrazně přispět k rozvoji hospodářství, jež je založeno na značné přidané hodnotě. Expertní pracovní skupina se rovněž věnuje aspektům designu, recyklace, sociální a environmentální odpovědnosti výrobců. Zasazuje se o to, aby byla chytrá řešení určená pro skutečný život a podporovala jeho vyšší kvalitu. Prosazuje, aby takové platformy splňovaly požadavky na ziskovost, udržitelnost, šetrnost a odolnost. Podporuje iniciativu udržitelné výstavby.

Udržitelné zemědělství, lesnictví a bioekonomika

Skupinu vede Robert Babulka

Ve své činnosti skupina vychází ze Strategie bioekonomiky EU přijaté v roce 2012. Zasazuje se o zvýšení zájmu firem na produkci obnovitelných biologických zdrojů, jejich přeměnu na produkty s přidanou hodnotou jako jsou potraviny, krmivo, bioenergie a další. Cílem bioekonomiky a udržitelného hospodaření s půdou je zabezpečit budoucím generacím vyšší kvalitu života při postupném přechodu od neobnovitelných zdrojů k těm obnovitelným a biologickým, které zároveň umožní lidstvu předat planetu v co nejlepším stavu, kdy bude zachována co největší rozmanitost rozličných ekosystémů.

Vzdělávání

Skupinu vede Peter Chrenko

Expertní skupina se zabývá novými trendy ve vzdělávání, které chápe jako nástroje adaptace na současné i budoucí výzvy domácí ekonomiky a dramatickou restrukturalizaci trhu práce. Orientuje se především na témata související s novými obchodními modely a digitalizací pracovního prostředí a zavádění umělé inteligence. Řeší ve své činnosti také možné dramatické změny v souvislosti se zánikem více než 30 % současně známých pracovních pozic. Zapojuje se do projektu UpSkilling. ■

Cíle udržitelného rozvoje OSN: V ČR rezonují témata zdraví a pitná voda

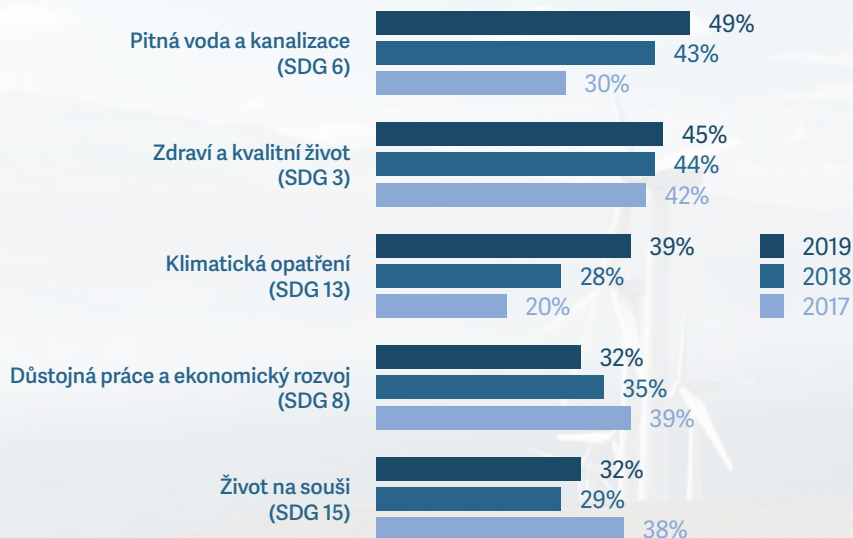

VÝZNAM SDGs PRO ČESKOU POPULACI

Které z Cílů udržitelného rozvoje se nejvíce dotýkají Vás osobně a Vaší rodiny? (výběr max. 3 cílů)
Zdroj: Ipsos pro Asociaci společenské odpovědnosti, Cíle udržitelného rozvoje, červenec 2019

TOP 5 PRIORITNÍCH CÍLŮ PRO ČESKOU VLÁDU

Ze 17 Cílů udržitelného rozvoje, kterým cílům si myslíte, že by se česká vláda měla věnovat přednostně? (výběr max. 5 ze 17 cílů)

Zdroj: Ipsos pro Asociaci společenské odpovědnosti, Cíle udržitelného rozvoje, červenec 2019

V roce 2015 přijaly všechny členské země OSN včetně České republiky tzv. Cíle udržitelného rozvoje (Sustainable Development Goals = SDGs), které přináší komplexní závazky, jak bojovat s ekonomickými, sociálními i environmentálními problémy, jimž naše planeta čelí. Společnost Ipsos ve spolupráci s Asociací společenské odpovědnosti již 4. rokem sleduje, jak se k SDGs staví veřejnost.

Z celkem 17 Cílů udržitelného rozvoje jsou pro českou populaci nejdůležitější cíl Zdraví a kvalitní život (uvedlo to 45% populace), dále pak Pitná voda a kanalizace (26%) a Důstojná práce a ekonomický rozvoj (25%). Starší věkové skupiny jmenovaly častěji cíl Zdraví a kvalitní život, mladí lidé pak zdůrazňovali častěji Kvalitní vzdělání.

Pitná voda, zdraví a kvalitní život a také klimatická opatření jsou zároveň tématy, kterým by se měla podle názoru veřejnosti věnovat přednostně česká vláda. Největší nárůst za poslední dva roky zaznamenala témata pitná voda a klimatická opatření. Téma pitné vody se dokonce stalo letos oblastí s největší vnímanou prioritou (nárůst z 30% na 49%), vnímaná důležitost tématu klimatických opatření se za poslední dva roky zdvojnásobila (nárůst z 20% na 39%).

I přes rostoucí důležitost je cíl Pitná voda a kanalizace podle názoru veřejnosti cílem, který je v ČR řešen nejlépe, uvedlo to 28% Čechů. Dalšími úspěšně řešenými cíli jsou Kvalitní vzdělání (34%) a nově též Rovnost mužů a žen (21%).

„Stát a vláda jsou subjekty, které lidé dlouhodobě vnímají jako klíčové aktéry v naplňování Cílů udržitelného rozvoje. Nicméně obecně podporu udržitelného rozvoje požadují od všech subjektů, ať už se jedná o státní či veřejné instituce, města a obce, soukromé firmy, vzdělávací a výzkumné instituce, ale i samotné jedince,“ doplnil k výzkumu Tomáš Macků, ředitel komunikace Ipsos. (Společnost je členem CBCSD). ■

Zmírňování dopadů změny klimatu je věcí nás všech

Na podzim roku 2018 uvedla Česká televize čtyřdílný pořad *Klima mění Česko*, s podtitulem *Jak se Česko připravuje na změnu klimatu*. Spolupracovala na něm i Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj. A spolupracuje také na jeho pokračování. O projektu jsme hovořili s Danielem Tichým, režisérem a scénáristou tohoto publicisticko-dokumentárního cyklu.

Proč seriál vznikl? Jaké je jeho poselství?

Hlavním motivem pro vznik seriálu byla snaha přispět ke zvýšení povědomí české veřejnosti o složitém a komplexním tématu klimatické změny. A navíc ukázat, že klimatická změna nepředstavuje pouze hrozbu, ale je i velkou příležitostí, jak zlepšit různé oblasti života naší společnosti. Šlo nám o to představit taková klimatická opatření, která v ideálním případě provádí společnými silami různé subjekty. Podniky, města, obce, stát, neziskový sektor a pochoptitelně i domácnosti a jednotlivci. Prostě zdůraznit to, že zmírňování dopadů klimatické změny je záležitostí nás všech.

Jaký měla minisérie o změnách klimatu úspěch u diváků?

Zpětná vazba od diváků byla pozitivní. Jsme velmi rádi, že Česká televize nasadila pořad do hlavního vysílacího času, v pátek večer na ČT2. Potěšilo nás i to, že pořadu se dostalo značné pozornosti a disponuje dobrými hodnoceními na prestižním webu csfd.cz.

Spolupracovaly s vámi také české firmy? Které se zapojily?

Na minisérii se podílely energetické společnosti jako ČEZ, innogy, E.ON, ŠKO-ENERGO nebo stavební gigant Skanska. Pomohly především finančně zabezpečit realizaci pořadu. Důležitým aspektem byla i spolupráce se Státním fondem životního prostředí ČR.

Česká podnikatelská rada rovněž minisérii podpořila jako poradní orgán. V jakých oblastech vám byla nápomocna?

CBCSD je velmi důležitou součástí projektu od jeho samotného počátku. U původní i nově vznikající série se podílela a aktivně podílí na výběru hlavních tematických

okruhů, společně také oslovujeme partnery a jednáme s nimi o celém pořadu a koordinujeme i otázku jeho následného šíření mezi odbornou i laickou veřejnost.

Pod jakým názvem bude pokračování uvedeno?

Diváci je na svých obrazovkách zaregistrují pod titulem *Česko řeší klima*.

A jakým způsobem jste se rozhodli tentokrát téma klimatu a udržitelnosti uchopit?

Opět se bude jednat o informačně-osvětovou sérii, ve které se ovšem oproti původnímu cyklu ještě více zaměříme na pozitivní příklady ochrany klimatu. Ty budeme sbírat v různých regionech Česka, plánujeme objet takřka celou republiku. Domníváme se, že právě klimatická opatření realizovaná na regionální úrovni, ať už se jedná o opatření mitigační či adaptační, mají klíčový význam,

a lidé se jimi mohou inspirovat, identifikovat se s nimi a uvědomit si přitom, že Česko už klima řeší. I když rozhodně ne v dostatečné míře, jak by bylo třeba. Doprava, energetika, zemědělství a péče o krajinu, tam všude musí naše země výrazně přidat v zavádění klimatických opatření.

Budou se do pořadu moci zapojit i samosprávy?

Partnerem minisérie budou jednotlivé kraje a také Ministerstvo životního prostředí České republiky.

Kdy výsledek uvidí diváci?

Předpokládáme, že v druhé polovině roku 2020, opět na kanálu ČT2.

Určitě bude ke zhlédnutí i v archivu...

Dílo je trvale k dispozici v internetovém archivu České televize, v tzv. iVysílání. Stačí zadat do vyhledávače: *Klima mění Česko iVysílání*.

Kdo je producentem?

Realizátorem pořadu byla společnost 16:9 Productions, s.r.o. ■

Nelze provozovat zdravý byznys na nezdravé planetě

Udržitelnost, zdravé bydlení, šetrné hospodaření se zdroji, nové cesty k potenciálu i ochraně planety. Dnes a denně slyšíme, že je potřeba „cosi“ změnit v našem přístupu k životu, v našem myšlení i konání. Jak to vidí Soňa Jonášová, ředitelka Institutu cirkulární ekonomiky? Více v následujícím rozhovoru:

Čím je udržitelnost pro české firmy inspirující?

V dnešní době není udržitelnost ani tak inspirující, jako nezbytnou součástí rozvoje. Česko poprvé v historii zažívá přímé dopady změny klimatu ve vlastních podmínkách. Sucho, enormní eroze půdy, docházející zdroje, toxické dopady skládkování na životní prostředí a navíc navyšující se riziko požárů. Firmy mohou být součástí změny a byznys založený na znalosti těchto souvislostí je jediný, který může prosperovat i v budoucnu. Navíc je udržitelnost a cirkulární ekonomika jedním z aspektů, kterým mileniálové dávají silné priority při výběru nového zaměstnání. Nelze provozovat zdravý byznys na nezdravé planetě a mě samotnou překvapuje, jak aktivně firmy k tématu naplňování cílů udržitelnosti v posledních letech přistupují.

Chápu ji správně a v optimálních souvislostech?

Souvislosti jsou natolik propletené, že je třeba si v nich dělat pořádek a prioritizovat ty oblasti, které jsou pro dané firmy klíčové. Není dobré zbytečně rozštěpovat pozornost a dobré je začít hledat udržitelné principy vždy v tom, co je „gró“ činnosti dané firmy. A až ve chvíli, kdy samotná činnost je v daném momentu prováděna v nejlepších možných podmínkách s minimalizovanými negativními dopady na životní prostředí, tak je dobré postupovat dalšími kroky. Zde je velmi, ale skutečně velmi důležitá spolupráce s dodavateli a odběrateli. Než zakládat nové segmenty (centra zpětného odběru aj.), vždy v INCIEN doporučujeme hledat silné partnery, a i když dochází ke zdravé diverzifikaci aktivit, tak se snažíme firmy podporovat v tom, aby vytvářely synergické vztahy s ostatními hráči a držely pozornost zaměřenou na to, v čem jsou nejlepší. V tom je také největší potenciál k neustálému zlepšování a ekoinovacím.

Výzvou může být udržitelnost pro nově vznikající společnosti zejména technologicky zaměřené. V jakých oborech především?

Než výzva, tak příležitost. V čem je sucho příležitostí? Například v tom, že otevírá mož-

nosti pro technologické firmy, které nabízejí systémy uzavřeného toku vody v průmyslových podnicích. Sucho je ale i příležitostí pro evoluci v zemědělské politice – namísto podpory minerálních hnojiv a efektivizace finanční je sucho příležitostí pro aplikaci uzavřených biologických cyklů, kde se bioodpady kompostují a vracejí zpět do půdy. Což aktivně přispívá k zadržování vody v krajině.

A příležitostí může být paradoxně pro nové nastavení veřejného soutěžení. Třeba v zakázkách na výstavbu developerských projektů, kde by se mohla využívat dešťová voda či voda šedá namísto pitné vody ze sítě. Co tím chci ukázat? Příležitosti jsou všude, jen je třeba hledat souvislosti a zejména funkční řešení, která jsou potřeba, a ne vymýšlet zbytečnosti. Zde skvěle funguje hledání příležitostí díky metodám HCD (human centered design, který tvoří jen služby a výrobky, jež jsou skutečně potřeba). Vše prakticky shrnuje Cíl 12 v rámci Cílů udržitelného rozvoje – udržitelná výroba i spotřeba.

Co podnikatelům může nabídnout váš institut?

Nabízíme zejména konzultace při vytipování nejzajímavějších oblastí, kde hledat spojení ekologické odpovědnosti s ekonomickými přínosy. Cirkulární ekonomika je paradoxně velmi starý a přitom skvěle funkční systém. Firmy mohou tyto principy

aplikovat buď ve vlastním podniku anebo mohou být součástí systémové změny. Příkladem jsou i nové startupy, jako například platforma druhotných surovin Cyrkl, které během prvního roku fungování přinesly velkou revoluci do odpadového hospodářství tak, jak je známe posledních 15 let. A zde navážu na to, že pomáháme i novým myšlenkám a startupům formovat jejich mise a vize a vytvářet partnerství na trhu. Pomáháme jim i s komunikací a budováním dobrého jména, napojujeme je na partnery a pomáháme jim prohlubovat znalosti v oborech, které jsou pro ně nejdůležitější. Tedy vzděláváme, propojujeme, pomáháme hledat konkrétní řešení, jsme jim partnerem pro jejich nápady a myšlenky. A to skutečně pro všechny. Pracujeme s firmami, které mají ekologii v DNA, ale i s firmami, jejichž podnikání stojí na skládkování. Může to být paradox, ale partnerství považujeme za absolutní základ rozvoje cirkulární ekonomiky v České republice.

Česká podnikatelská rada se dohodla na kooperaci s Institutem cirkulární ekonomiky a společně oba subjekty podepsaly Memorandum o spolupráci. Co by mělo přinést?

Podepsáním Memoranda o spolupráci s Českou podnikatelskou radou pro udržitelný rozvoj dáváme ostatním zprávu, že i přesto, že se INCIEN soustředí na rozvoj cirkulární ekonomiky v České republice a na Slovensku, tak je pro nás velmi důležité upevňovat pozici naší země jako cirkulárního lídra. Již dnes spolupracujeme s desítkami firem, které mohou být inspirací pro svět a Rada má naopak výborné mezinárodní vazby, které těmto firmám mohou pomoci v růstu. Ten, jak jsme se shodli, by měl být v souladu s Cíli udržitelného rozvoje, které považujeme zároveň za správný a logický rámec, jenž určuje i trajektorii zdravě se vyvíjejících firem. INCIEN a Rada se v rámci memoranda zavazují k transparentní, férové a aktivní spolupráci, jejímž cílem je jednak prohlubování vzájemných znalostí v tématu cirkulární ekonomiky, ale taktéž k realizaci společných projektů, konferencí či seminářů. ■

Města nejsou sama od sebe chytrá

Pojmenování Smart City se stalo symbolem budoucnosti komfortního a harmonického života ve městech. Víme však přesně, oč vlastně brzy půjde? Známe podstatu potřeb velkých územních celků s ohledem na budoucnost, která se blíží mílovými kroky? Pochopili jsme, proč mají chytrá města vznikat? Naznačil to ve svých odpovědích architekt a podnikatel světového jména Michal Postránecký, člen pracovní skupiny Smart Life, sekce Smart Cities:

Jaké atributy by mělo mít město budoucnosti?

Každé město je originálním organismem s jedinečnou strukturou a vnitřními i vnějšími vazbami. Je obrazem v zrcadle namířeném na své uživatele. Proto není na tuto otázku jednoznačná odpověď. Ve větším městě chcete většinou žít z důvodů jeho nabídky atraktivních aktivit. Může to být finanční centrum, kulturní centrum, může být hostitelem populárních vysokých škol, které přitahují mnoho mladých lidí, oblíbené centrum technologických gigantů, nebo veletržní město, které pravidelně přiláká mnoho návštěvníků. A nebo „jenom“ město nabízející kouzelné prostředí díky nádherné historické architektuře, množství zeleně, ultramoderní výškové budovy naplněné pulzujícím byznysem a tak podobně. Rovněž to ale může být město zásadně „poraněné“ úpadkem odvětví, na kterém byla jeho atraktivita založena, či katastrofou, která je v minulosti postihla. Města budoucnosti by měla být určitě budována na principech urbánní odolnosti proti těmto zásadním výkyvům, a to ať již byly způsobené přírodou, nebo takzvané „man-made“ příčinou. O tom, že mají být „zdravá“ z hlediska životního prostředí a přivítává ke svým uživatelům, uslyšíte na každé prezentaci, ale málokdo mluví o tom, jak zajistit ten správný mix lidí a společností, které ho obývají, a jak udržet města atraktivní napříč všemi generacemi. Města mezi sebou soupeří o finanční zdroje, stejně tak jako o ty lidské, bez kterých se přemění na území duchů.

Města budoucnosti by měla být stále navrhovaná lidmi. Digitální technologie a nejpokročilejší software by měly být jenom pomocníky a ne těmi, kdo dodává městům jejich charakter.

V již celkem blízké době začneme na ulici kolem sebe potkávat různá robotická stvoření autonomně se pohybující ve stejném prostoru jako my lidé. Bude pro ně třeba vytvořit „tailor made“ technickou infrastrukturu. A my se jim budeme v něčem muset přizpůsobovat. Ve městech začne být méně místa. Na to budeme muset najít nová řešení.

Bude se více řešit ekonomika žití a přežití anebo pohoda lidí?

Myslím, že tím, že do života lidí implementujeme nové technologie, na nich založené mobilní „hračky“ či virtuálního kamaráda na sociální síti, nebo za ně vyřešíme složité situace různými „boty“ založenými na AI, na jejich základních touhách nic nezměníme. Nejde přeci o žádný evoluční proces. Stále budou toužit po blahobytu, který si budou chtít zařídit podle svých představ, podle toho, co pro ně slovo blahobyt znamená. Otázka přežití bude bohužel trápit, stejně jako dnes, určitou část naší společnosti. Tak jako jinou skupinu lidí, kteří bez ohledu na jejich životní úroveň a množství majetku budou trpět nedostatkem pohody.

Závažným tématem je pitná voda, optimální hospodaření se zdroji, zejména teplem a chladem, s uchováváním energie, dostatkem orné půdy kolem měst, regionální zásobování čerstvými potravinami. V čem bude spočívat princip udržitelnosti?

V optimalizaci „vytěžování“ zdrojů všeho toho, co je zde vyjmenované. Na míře obnovitelnosti těchto zdrojů. Na flexibilitě a odolnosti celého ekosystému, který nás obklopuje. Mnoho problémů nemá správně

pojmenovanou příčinu. Pokud si budeme více cenit mediálního hřebu kolem některých osob, které nemají ani základní znalost o celé problematice, tak je dost malá naděje, že věci budeme řešit s rozumem. Musíme se více zaměřit na lokální off-grid řešení nejen v energetice, vodním a odpadovém hospodářství, je nutné více posílit mikroregionální spolupráci mezi lokálními subjekty a místní obyvatelé podporovat při nalézání takzvaných „opt-out“ řešení. Podporovat nové druhy byznysu například formou lokální „uberifikace“ – objednání a využití služeb a nabídnout lidem nové druhy uplatnění v místě bydliště, jelikož oni jsou tím nejzásadnějším zdrojem udržitelného rozvoje jakéhokoliv urbánního systému.

Smart City je z velké míry o chytrém využívání technologií. Spousta lidí je jimi však přehlčena a začínají se rychlému pokroku bránit. Už se ví, jak to udělat, aby náš všední den nespočíval v zadávání kódů, mačkání pomyslných tlačítek, ve vztazích přes internet?

Smart city je termín, který se dnes používá již pro vše, co bliká. Mnoho lidí má tento „blink-blink“ životní způsob rádo a s nadšením přijímá vše, co je nejnovější a nejdokonalější, ale zároveň i posunuje naši závislost na těchto technologiích každým dalším dnem. Je skoro nemožné vyhnout se této kybernetické digitální hydře. Myslím, že se musíme smířit s tím, že před tím nikam dlouhodobě neutečeme, pokud někdo neotočí záračnou páčkou, která způsobí digitální blackout. Takové období „digitální doby ledové“ by bylo pro mnoho z nás jak pro alkoholika prázdná lahev od rumu.

Na druhé straně – některé procesy se neptají člověka, co by chtěl, ale prostě pozvolna nebo skokem přinášejí změny. Je to případ i chytrých měst?

Města nejsou sama od sebe chytrá, mohou být chytřejí řízená, spravovaná, postupně doplňovaná novou infrastrukturou a organizovaná v čase. Mohou být díky hlubším znalostem lépe připravena na další rozvoj. To vše ovšem vyžaduje určitou velkorysost od jejich představitelů a zodpovědnost od jejich uživatelů. Procesy, které máte asi na mysli, město krátkodobě mohou změnit, to můžete například vidět u náhlého obsazení měst koloběžkami a koly, kdy si s tím „město“ neví rady, jelikož na to nebylo postavené. A tak nejdříve nastane fáze odporu a pokud bude mít tato forma mikromobility větší sílu, neboli popularitu u uživatele, tak se pro ni to místo nakonec bude muset vytvořit. A tak je to v genezi města se všim.

Čeho si ceníte při realizaci takových projektů? Nápadů nebo investic?

Když představitelé města nebo jejich částí nejsou poplatní mediálními tlakům a neřeší takové situace s ohledem na to, co je populární názor na sociálních sítích. Velké změny po-

třebují veliké iniciátory. I s rizikem, že budou nazýváni blázný. Na druhou stranu se mi nelíbí proměna městského prostředí na novodobá „sídlště“ kancelářských budov. Tím mám na mysli ten jejich „internacionální“ vzhled. Jistí developeri zvukného jména Prahu i jiná města tímto opakovaným hnusem zaplevelují.

Má Česká republika ambici stát se chytrou zemí v Evropě? V porovnání s vašimi zkušenostmi ze světa?

Osobně nevidím jediný důvod, proč bychom se nemohli a neuměli poměřit s těmi nejlepšími na světě a občas i zvítězit. Chce to jenom více velkorysosti na straně jedné a pokory na straně druhé. Pokud dáme prostor skutečně chytrým řešením, které věci zjednodušují a jsou praktická, raději než těm, která jsou jen teoretickým blábolem uměle stvořených expertů na čerpání finančních zdrojů z EU, tak můžeme být mezi nejchytřejšími. Obecně se říká, že města jsou centrem inovací, tím pravým zdrojem jsou ale lidé, kteří v nich žijí. Ti vytvářejí jejich atmosféru a hlad po novém a lepším, ženou vše výše a k větší dokonalosti, umí chodit s otevřenými očima a nacházet nevšední řešení, z nichž některá změní celou společnost. ■

Komentář RNDr. Petra Beneše, vedoucího pracovní skupiny Smart Life České podnikatelské rady pro udržitelný rozvoj a šéfredaktora čtvrtletníku NG-T (New Generation Telekomunikace):

V souvislosti s názvem naší pracovní skupiny bych chtěl jenom doplnit, že právě chytré využití inovací je podstatou nového životního stylu Smart Life založeného na využití chytrých - smart technologií, v jejichž centru je vysokorychlostní elektronická výměna informací VRI (Velmi Rychlý Internet). A zde se dostáváme k dalšímu modernímu výrazu „udržitelnost“. Nezbytným předpokladem životního stylu Smart Life je totiž udržitelný rozvoj infrastruktury příští generace telekomunikací, jejímž základem budou inovativní optické vláknové spoje pokládané v chytrých městech a regionech prozíravě již současně s ostatními inženýrskými sítěmi ... aby nám nakonec nezůstala ta zmíněná prázdná lahev od rumu.

Staňte se součástí

České podnikatelské rady

pro udržitelný rozvoj!

S námi máte od roku 2012 možnost aktivně ovlivňovat směřování České republiky v oblasti udržitelnosti!

Dejte svému byznysu další rozměr. Protože úspěch závisí na udržitelném růstu české společnosti.

www.cbcsd.cz

czech **bc**sd

Kontakt:

Ivo Gajdoš ■ Výkonný ředitel ■ gajdos@cbcsd.cz ■ +420 602 446 699

Česká podnikatelská rada pro udržitelný rozvoj, z.s. ■ Václavské náměstí 831/21, 110 00 Praha 1

Klimatická neutralita v České republice: Proč a jak jí dosáhnout?

Klimatické cíle v EU a celosvětově

- Dlouhodobý cíl ochrany klimatu stanovila v roce 2015 Pařížská dohoda, která usiluje o udržení nárůstu průměrné globální teploty výrazně pod hranicí 2°C (ideálně, aby nepřekročil 1,5°C) v porovnání s obdobím před průmyslovou revolucí. Všechny členské země EU se přihlásily k závazkům plynoucím z této dohody a přizpůsobily tomu své evropské cíle.
- Evropská unie v rámci koncepce Čisté planety pro všechny Evropany požaduje do roku 2050 uhlíkově neutrální energetický systém, který by splňoval zásady dlouhodobé udržitelnosti.
- V oblasti emisí skleníkových plynů (oproti stavu v roce 1990) má dojít do roku 2030 minimálně ke snížení o 40% s tím, že se již diskutuje o posunutí hodnoty až na 50-55%.
- Obnovitelné zdroje energie by se do roku 2030 měly na celkové finální spotřebě energie podílet z 32%, což přepočítáno na sektor elektřiny činí nárůst na 55%.
- Cíle pro úspory energie a energetickou účinnost nejsou o nic méně ambiciózní a měly by do roku 2030 dosáhnout 32,5%.

Příspěvek České republiky v oblasti výroby elektřiny

- Česká republika by se měla přihlásit k závazkům dle Pařížské dohody i k evropským cílům a aspirovat na dosažení uhlíkově neutrální dodávky elektřiny do roku 2050.
- Aby dokázala takto významných cílů dosáhnout, bude muset přeměnit svůj současný energetický systém a nahradit výrobu elektřiny z fosilních paliv nízkouhlíkovými zdroji tak, aby nebyly ohroženy dodávky elektřiny během této transformace.
- Zároveň s útlumem těžby a produkce elektřiny z uhlí tak bude muset následovat významné posilování sektoru obnovitelných zdrojů elektřiny a elektřiny vyráběné z jádra. Tyto dva nízkoemisní zdroje by pak měly tvořit stabilní, klimaticky přívětivou a udržitelnou páteř české energetiky.
- ČR již teď činí kroky pro budoucnost: navýšila svou ambici v obnovitelných zdrojích v rámci svého Národního klimaticko-energetického plánu na 22% do roku 2030 a v areálu jaderné elektrárny Dukovany by do roku 2040 měly být postaveny nové bloky, aby postupně nahradily ty současné.